

DIREKTIV OCH RAMAR FÖR BUDGET 2026

De huvudsakliga inkomsterna kommunen har att tillgå är skatter och landskapsandelar. Landskapsandelarna och compensationerna bedöms oförändrat jämfört med budget 2025 enligt nuvarande landskapsandelssystem. Landskapsandelssystemet är dock under utvärdering fr.o.m. 2024. Synpunkter som kommun lämnat i utvärderingen gäller främst skattekompletteringen i landskapsandelssystemet som ej utjämnar så att man beaktar kostnader som kommunen har för basservicen. Inkomstskatterna bedöms ligga på ungefär samma nivå som bokslut 2024. Inkomstskatter i budget 2025 var 1 100 000 euro som nu i budget 2026 höjs till 1 130 000, dvs en ökning med 30 000 euro. Bokslut 2024 blev inkomstskatten totalt 1 095 683 euro, vilket var en minskning med ca 123 000 euro jämfört med bokslut 2023, till följd av rytmstörningar i skatterna. Fastighetsskatterna bedöms med bibehållna skattesatser inbringa ca 110 000 euro, budgeterade fastighetsskatter är samma som i budget 2025.

Löneökningen enligt lagstadgade löneökningar i nya kollektivavtalen är ej kända. Gällande kollektivavtal gäller 1.5.2022–30.4.2025. Löneökningar enligt nya kollektivavtal 2026 ingår i första hand i budgetramar för 2026 enligt beslut om budgetramar 2026 10.6.2025.

Med en schematisk uppställning utifrån kända fakta och kvalificerade bedömningar ser det då ut så här:

Verksamhetsbidrag: -2 569 337

Intäkter (skatter, ls-andelar och finansiella nettokostnader): 2 131 848

Årsbidrag: - 437 489

Avskrivningar: -158 935

Resultat: -596 424

Detta skulle då leda till negativt resultat och årsbidrag. Ett negativt årsbidrag täcker inte amorteringarna för kommunens lån på ca 60 000 euro per år.

Utrymmet att göra stora förändringar i kommunens driftskostnader är därmed begränsat. Kassan var 31.12.2024 255 763 euro, med negativt årsbidrag i storleken 435 000 euro och amorteringar på 60 000 euro minskar kassan snabbt. Kassan förväntas vara tom under 2025 och lån till drift krävs om ingen förändring i intäkter förändras. 2025 är det budgeterat att ta lån för investeringar, även 2026 behöver lån tas för investeringar. Investeringar kan göras, dock helst sådana som på sikt sänker driftskostnader. Ett önskat tak per år för investeringar är 60 000 euro. Plan 2026 i budget 2025 har dock en lägre investeringsbelopp 48 000 euro i investeringar. Investeringsplan för 4 år tas fram 2026-2029.

Rambudgetering

Byggnadstekniska nämnden och förvaltningar skall ta fram förslag på budget som inte innehåller någon ökning av nettokostnaden. Löneökningar enligt nya kollektivavtal ska i första hand ingå i budget. Budgeten är fullmäktiges styrmedel för kommande års verksamhet. Det är viktigt att det är tydligt vad respektive uppgiftsområde har för verksamhet och målsättningar. Målen i budgeten skall kunna utvärderas i verksamhetsberättelsen i samband med bokslutsarbetet. Fullmäktiges beslut gäller den övergripande resursfördelningen medan den detaljerade användningen av anslagen avgörs genom dispositionsplaner på nämnd-, förvaltnings- och verksamhetsnivå. I praktiken görs dock en kontobudget upp redan i det här skedet som fungerar som underlag för den övergripande budgeten.

Följande är obligatoriskt att redovisa:

Uppgifter om bokslut 2024, budget 2025 samt budget 2026, % jmf bu25-bu26
Uppgiftsområdets verksamhetsområde och -idé
Vision för verksamheten
Verksamhetsmålsättningar
Konkreta målsättningar för områdets verksamhet år 2026
Hållbarhetsmål för uppgiftsområdet
Förändringar i verksamhetsmiljön
Anskaffning av betydande inventarier och lös egendom
Personal
Nyckeltal
Ekonomiplan för 2027 och 2028

Detaljerade anvisningar

- Alla kostnader och intäkter skall kunna motiveras och beskrivas. Undvik all "luft" i budgetförslaget. Inga "allmänna säkerhetsmarginaler" eller odefinierade budgetanslag.
- Använd belopp i jämna 10 euro. Interna överföringar budgeteras dock med exakta belopp.
- Löner budgeteras enligt det belopp centralkansliet räknar fram. Lönenivån ökning är i nuläget okänt då nya kollektivavtal ej är klara.
- Arvoden för tjänstemän ska ej budgeteras då detta ska tas ut i ledig tid.
- De interna posterna består av utgifter och inkomster mellan olika verksamhetsenheter, varav de viktigaste utgörs av interna hyror och matförsäljning. De interna posterna måste så väl som möjligt beräknas och införas i budgeten. Det är viktigt att både den säljande och den köpande parten samarbetar. Huvudansvaret har den som skall ha inkomsten, dvs. den som säljer internt. Centralkansliet hjälper till att räkna ut relevanta siffror. Interna poster ingår ej i driftsramen, men visar den totala kostnaden för ett uppgiftsområde.
- Avskrivningar beräknas centralt på kommunkansliet. Avskrivningarna följer en fastställd avskrivningsplan och förs in på respektive uppgiftsområde.
- Driftsramen för externa kostnader och intäkter presenteras i tabeller per uppgiftsområde inom förvaltningsgrenarna med åtminstone bokslut 2024, budget 2025, fastställd budget 2026, % förändring budget 2025-budget 2026. Kontorubrikerna i tabellerna utökas:
 - Verksamhetskostnader: Personalkostnader, köp av tjänster, material, förnödenheter och varor, understöd och övriga verksamhetskostnader.
 - Verksamhetsintäkter: Försäljningsintäkter, Avgiftsintäkter, Understöd och bidrag, Övriga verksamhetsintäkter
- Budgetbehandlingen för driftsramen intäkter och kostnader i de olika organen presenteras i textform per förvaltningsgren med förändringar i de olika budgetförslagen.
- I ekonomiplanen ska framgå totalbudgeten för större kända kostnader och intäkter kommunen planerar för 2027 och 2028 för byggnadstekniska nämnden och förvaltningarna. Ekonomiplanen per förvaltningsgren presenteras i budgetens inledning. Ekonomiplanen presenteras i text under rubriken "Ekonomiplan för 2026 och 2027" respektive förvaltningsgren i budgetboken.
- Ekonomiplanen innehåller förutom en "framtida budget" även de investeringar som kommunen planerar de kommande åren så att förutsättningarna för skötseln av kommunens uppgifter tryggas.
- Investeringar är anskaffningar på 4000 euro eller mer som inte räknas till årligt underhåll. Där investeringsprojekt upptas skall följande uppgifter anges:
 - Projektets totalkostnad och tidtabell för genomförande av projektet, varvid totalkostnaden vid behov fördelas på olika budgetår.
 - Projektets inverkan på driften.
 - Projektets eventuella personalbehov
- Specialfinansiering (landskapsandelar, räntestödslån, anslutningsavgifter, intäkter från försäljning av anläggningstillgångar m.m.)

Tidsplan

- Senast 22 oktober godkänner byggnadstekniska nämnden budgetförslag som lämnas till kommunstyrelsen.
- Fr.o.m. 1.1.2024 ligger utbildnings-, äldreomsorg- och näringslivsförvaltningen under kommunstyrelsen. Dessa förvaltningar ska lämna budgetförslag till kommunstyrelsen senast 22 oktober.
- I november godkänner kommunstyrelsen budgetförslag som lämnas till kommunfullmäktige för slutgiltigt beslut.

Praktisk information

- Meddela byråsekreteraren volym på personal så att hon kan räkna ut era personalkostnader
- Lämna budget på kontonivå till byråsekreteraren som lägger in det i ekonomisystemet
- Byråsekreteraren räknar ut och för in avskrivningar
- Interna kostnader räknas ut tillsammans av byråsekreterare och tjänsteman
- Den av byggnadstekniska nämnden och förvaltningens slutligen godkända budgettexten ska läggas i ett dokument som tillhandahålls på servern i mappen Gemensam-Budget 2026. Byråsekreteraren sammanställer budgettabellerna åt er och lägger in dem där.
- Obs! Strävan är att alla tabeller (resultat, nyckeltal, etc) ska "gå åt samma håll". Med det menas att de ska ha det sista året längst till höger. Alltså

Nyckeltal	BS 2024	BU 2025	BU 2026
Lånade böcker	12	11	7
- I text använd uppgiftsområde, inte resultatområde.
- Alla rubriker ska vara med även om det inte finns något att ta upp under rubriken, skriv i så fall en förklaring eller ange "-".